

Suomen kestävän kasvun ohjelma
Vaihe 1.

Kymenlaakson digitaalinen sotekeskus
Loppuraportti

Kymenlaakson hyvinvointialue
26.2.2023

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Sisällys

1. Pilari 4, Investointi 1 - Tilanneraportti	1
1.1. Yleistilanne suhteessa hanke-/projektisuunnitelmaan	1
1.2. Poikkeamat, ongelmat tai riskit	1
1.3. Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella	1
1.4. Keskeiset tehtävät seuraavalla raportointikaudella.....	2
1.5. Kuvaukset.....	2
1.5.1. Tausta ja yleiskuvaus	2
1.5.2. Tavoitteet	3
1.5.3. Tuotokset	3
1.5.4. Keskeiset hyödyt	4
1.5.5. Riippuvuudet	4
2. Pilari 4, Investointi 2 - Tilanneraportti	5
2.1. Yleistilanne suhteessa hanke-/projektisuunnitelmaan	5
2.2. Poikkeamat, ongelmat tai riskit	5
2.3. Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella	5
2.4. Keskeiset tehtävät seuraavalla raportointikaudella.....	6
2.5. Kuvaukset.....	6
2.5.1. Tausta ja yleiskuvaus	6
2.5.2. Tavoitteet	6
2.5.3. Tuotokset	7
2.5.4. Keskeiset hyödyt	8
2.5.5. Riippuvuudet	8
3. Pilari 4, Investointi 4 - Tilanneraportti	9
3.1. Yleistilanne suhteessa hanke-/projektisuunnitelmaan	9
3.2. Poikkeamat, ongelmat tai riskit	9
3.3. Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella	9
3.4. Keskeiset tehtävät seuraavalla raportointikaudella.....	10
3.5. Kuvaukset.....	10
3.5.1. Tausta ja yleiskuvaus	10
3.5.2. Tavoitteet	10
3.5.3. Tuotokset	11

3.5.4. Keskeiset hyödyt	11
3.5.5. Riippuvuudet	12

1. Pilari 4, Investointi 1 - Tilanneraportti

1.1. Yleistilanne suhteessa hanke-/projektisuunnitelmaan

Hankesuunnitelmassa määritetyt toimenpiteet toteutettiin vuoden 2022 aikana, pois lukien koronapandemian aiheuttamien haasteiden syntymisen tarkastelu mielenterveyspalveluiden ja sosiaalityön välillä, samoin toimeenpanoa nuorten mielenterveyden digitaalisen hoitopolun suunnitelman osalta ei ennätetty käynnistää.

1.2. Poikkeamat, ongelmat tai riskit

Lyhyt hankeaika ja Hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyvät asiat vaikuttivat etenemiseen.

1.3. Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella

- Koronavelka-analyysi valmistui.
- Sosiaalihuollon digitaalisen palvelukonseptin suunnitelma valmistui.
- Nuorten mielenterveysasiakkaiden digitaalisen hoitopolun suunnitelmat valmistuivat.
- Suunnitellut Omaolo -oirearvioiden käyttöönotot toteutuivat ja ohjautumiset etälääkärille toteutettiin kaikissa oirearvioissa, joissa se on mahdollista.
- Asiakaspalvelukeskuksen (Kaiku24) ensimmäinen tunnisteellinen LiveChat -kanava avautui.
- Digisairaanhoitajien etävastaanotot vastaanottopalveluissa toteutuivat, terveys -ja hoitosuunnitelmien osalta. Suunnitelmat seuraavien käyttöönottojen kokonaisuuksista valmistui.
- Suunterveydenhuollon monihuonemallilla purettiin koronapandemian aiheuttama lasten ja nuorten asetusten mukaisten määräaikaistarkastusten hoitovelka Etelä-Kymenlaakson alueella.
- Diabetespolun (digi) käyttöönotto
- PEF-etäseurantapalvelun laajentaminen koko maakunnan alueelle
- Nuorten verkkoauttamisen kokonaisuuden laajentaminen
- Hankesuunnitelma vuosille 2023-2025

1.4. Keskeiset tehtävät seuraavalla raportointikaudella

Seuraavalla raportointikaudella käynnistetään Suomen kestävän kasvun ohjelman toinen vaihe laaditun hankesuunnitelman mukaisesti.

1.5. Kuvaukset

1.5.1. Tausta ja yleiskuvaus

Investointi 1:n tavoitteena oli edistää koronan aikana kertynyttä hoitovelan purkamista laajentamalla entisestään jo olemassa olevia etä- ja digipalveluja, ja suunnitella tarvittavia laajennuksia. Tavoitteena oli tuottaa kuntalaisten näkökulmasta sujuvat palvelut. Rakentamalla palvelukokonaisuuden jossa asiointikanavia on tarjolla monipuolisesti, toteutuu hyödyt niin kuntalaisen kuin ammattihenkilöstönkin näkökulmasta. Asiointi on mahdollista digitaalisia palvelukanavia käyttäen, heille ketkä tästä hyötyvät, samalla vapautuu vastaanottoaikoja kivijalkapalveluista heille, ketkä sitä tarvitsevat. Henkilöstön näkökulmasta työtavat monipuolistuvat.

Etenkin matalan kynnyksen palveluihin, perustason palveluihin sekä mielenterveyspalveluihin liittyen tavoitteena oli hyödyntää digi- ja etäpalveluita koronavelan purkamiseen. Samoin tavoitteena oli löytää toimivampia keinoja hyödyntää nykyisiä etäpalveluita ja laajentaa käyttöä näissä palveluissa. Tämä vaatii **entistä paitsi** laajempaa käyttöönottoa, myös toiminnan muuttamista ja virittämistä hyödyntämään digi- ja etäpalveluita. Samalla toimilla pyrittiin edistämään hoitotakuun toteutumista.

Etä- ja digipalvelut kehittyvät jatkuvasti ja niiden tulee sekä kehittyä vastaamaan muuttuvaa toimintaa, että tukea entistä paremmin uusia ja toimivimpia toimintamalleja. Tästä syystä tavoitteena oli myös jatkokehittää rakenneuudistushankkeessa pilotoituja ja käyttöönotettuja toimintamalleja. Näin vastaamme nykyisen toiminnan tarpeisiin, joka on jo osittain muuttunut.

Lopputuloksena kansalaisen sähköiset asiointiratkaisut ja palvelut muodostavat eheän kokonaisuuden, jossa hyvinvointialueen asiakaspalvelut ja asiointiprosessit sekä Kaiku24-palvelu näyttäytyvät asiakkaan suuntaan yhtenäisenä ja yhdenmukaisena kokonaisuutena. Toimintamallien kehittämisellä pyritään löytämään kaikille alueen asukkaille parhaiten heidän tarpeeseensa ja kykyihinsä sopiva tapa sotepalveluissa asioimiseen. Digitaalisten palveluiden käytön lisäämisellä vapautetaan resursseja myös niiden asiakkaiden hoitamiseen, jotka eivät pysty syystä tai toisesta digipalveluita käyttämään. Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään perusterveydenhuollon lisäksi myös suun terveydenhuollossa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa, sekä sosiaalihuollossa.

Hyvinvointialueen strategiassa on vahvassa roolissa asiakasneuvonta -ja ohjaus sekä digitaalisten palveluiden lisääminen. Edellä mainituilla toimilla vastaamme strategian toteutumiseen.

1.5.2. Tavoitteet

Hankesuunnitelmassa oli määritelty seuraavat tavoitteet. Koronavelan tunnistaminen ja määrittelemisen asiakasryhmittäin. Kansallisten palveluiden kuten esimerkiksi Omaolo sekä nuorten verkkoauttamisen käytön laajentaminen. Ja kansalaisen sähköisen asioinnin, etä -ja digipalveluiden laajentaminen.

Tavoitteena oli siis nostaa Kymenlaakson alueen digitalisaatioastetta kansalaisen digipalveluiden laaja-alaisilla kehitystoimilla, kuten etävastaanottotoiminnan kehittämisellä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Kansalaisten mahdollisuuksia sähköiseen asiointiin lisättiin ja asiakasohjausta tuotiin sähköiseen kanavaan. Monikanavaisella asiakaspalvelulla asiakas voi asioida haluamallaan tavalla ajasta ja paikasta riippumatta. Etävastaanottotoiminnan kehittämisen tavoitteena oli onnistunut käyttöönotto toiminnan ja toimintamallien muutoksien myötä.

Tavoitteena oli myös jatkaa sote-rakenneuudistushankkeessa aloitettujen etäpalveluiden käyttöönoton ja laajennuksen kehittämistoimenpiteitä.

Investointi 1:n osalta tavoitteet saavutettiin lähes kokonaan. Kuntalaisten sähköisen asioinnin väylät lisääntyivät, etälääkäripalveluun ohjautumista lisättiin sekä ensimmäiset vastaanottopalveluiden etähoitajien asioinnit toteutettiin. Tulevat kokonaisuudet saatiin myös suunniteltua. Nämä kokonaisuudet vastaavat sosiaalihuollon sekä nuorten mielenterveyden -kokonaisuuksiin, joissa Koronan aiheuttamat vaikutukset näkyvät selkeästi palveluiden kysynnän kasvamisena.

1.5.3. Tuotokset

Tärkeimpinä tuotoksina voidaan pitää Koronavelka analyysin valmistuminen, kansalaisten sähköisen asioinnin, etä -ja digipalveluiden laajentamista. Esimerkiksi suunnitellut Omaolo -palvelun laajennukset, toteutettiin sekä samalla ohjautumista oirearvioista etälääkärille sekä lääkkeenmäärämishoitajille lisättiin. Lisäksi vastaanottopalveluiden osalta ensimmäinen digisairaanhoidajille ohjautumiset toteutettiin, kun terveys -ja hoitosuunnitelmia alettiin toteuttaa hoitajan etävastaanottoina.

Asiakaspalvelukeskuksen ensimmäinen tunnisteellinen livechat -kanava avattiin Suunterveydenhuollon palvelulinjalle.

Muun muassa näillä toimilla vastattiin päätöksen mukaisen indikaattorin, jonka tavoitteena on että 80% sosiaali- ja terveyskeskuksista saavuttaa 7 vuorokauden hoitoon pääsyn määräajan kiireettömissä hoidon käynneissä. Samalla erityisesti etäasioinnin ja sähköisen asioinnin lisääminen vastasi tavoitteeseen siitä, että huomioidaan digipalveluiden katveeseen jäävät ryhmät. Kun kuntalaiset, jotka pystyvät

digi/etäasiointiin voivat niitä käyttää, vapauttaa tämä aikoja heille ketkä lähipalvelua tarvitsevat.

Sosiaalihuollon digitaalinen palvelukonsepti sekä nuorten mielenterveyden digihoitopolun suunnitelman valmistuminen olivat myös tärkeät tuotokset. Näiden osalta konkreettinen työ jatkuu vuoden 2023 aikana, mutta näillä suunnitelmilla vastataan heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien, erityisesti nuorten tai nuorten aikuisten tunnistettuihin tai tunnistamattomiin mielenterveys -tai päihdeongelmiin.

Erityisesti on mainittava Suunterveydenhoidon monihuonemallin pilotti, jolla purettiin Etelä-Kymenlaakson 7- ja 11-vuotiaiden lasten asetuksen mukaisten määräraikaistarkastusten jonot. Samalla saatiin purettua myös yksilöllisen tarkastusvälin saaneiden potilaiden hoitojono. Kyseinen toimintamalli jää pysyväksi käytänteeksi Hyvinvointialueelle.

Saavuttamatta tuotoksien osalta jäi koronapandemian aiheuttamien haasteiden syntymisen tarkastelu mielenterveyspalveluiden ja sosiaalityön välillä. Samoin toimeenpanoa nuorten mielenterveyden digitaalisen hoitopolun suunnitelman osalta ei ennätetty käynnistää.

1.5.4. Keskeiset hyödyt

Investoinnin 1 osalta hyödyt kohdentuvat niin alueen asukkaille kuin ammattilaisille. Sähköisen asioinnin sekä digi -ja etäasioinnin/vastaanottojen lisääntyminen mahdollistaa halukkaille asioiden hoitamisen ilman kivijalkapalveluiden käyttöä. Tämä puolestaan vapauttaa organisaatiossa resursseja ja aikoja heille ketkä lähivastaanottoa tarvitsevat. Toimintakulttuurin muutos niin kuntalaisten kuin sotehenkilöstönkin näkökulmasta vaatii vielä paljon työtä. Tämän investoinnin kehittämistoimenpiteillä muutos on kuitenkin vauhdittunut. Kun kokonaisuutta tarkastellaan pidemmän ajan kuluttua, muutos on saanut näistä toteutuksista alkunsa.

Koronavelka-analyysin valmistuminen hyödyttää erityisesti organisaatiota nyt ja tulevaisuudessa. Sen tietoihin perustuu seuraavan vaiheen hankesuunnitelmat sekä muut palveluissa tehtävät toimet. Kun Koronasta muodostunutta hoito -ja palveluvelkaa kurotaan kiinni, se näkyy kuntalaisille palvelutason nousuna sekä nopeampana hoitoon pääsynä. Tämä samalla myös ohjaa palvelurakennetta uuteen suuntaan, jossa digitaalinen asiointi on osa myös julkista terveydenhuoltoa entistä vahvemmin.

1.5.5. Riippuvuudet

Investoinnilla 1 on riippuvuuksia alueella käynnissä oleviin kehittämishankkeisiin. Erityisesti Tulevaisuuden sotekeskus -hanke on tässä merkittävässä roolissa. Nämä kaksi kokonaisuutta oli hahmotettava hyvin yhtenäisenä kokonaisuutena ja tekemisten kuljettava samaan suuntaan. Tässä onnistuttiin näiden kahden kokonaisuuden osalta hyvin.

Hankkeen aikana yhdyspinnat niin Tulsote -hankkeen, ICT muutosrahoituksen kuin myös palvelutuotannon kanssa on tunnistettu ja yhteistyötä tehtiin tarvittavien kokonaisuuksien osalta.

2. Pilari 4, Investointi 2 - Tilanneraportti

2.1. Yleistilanne suhteessa hanke-/projektisuunnitelmaan

Hanke on edennyt yleisesti hankesuunnitelman mukaisesti.

2.2. Poikkeamat, ongelmat tai riskit

Hankesuunnitelmaan 2022 oli kirjattu Terveystyötyökalun käyttöönotto. Määrittelytyötä ja käyttöönoton suunnittelua toteutettiin 6–10/2022. Terveystyötyökalun käyttöönoton suunnittelua ei jatkettu, koska lokakuussa Sosiaali- ja terveysministeriön antoi ohjeistuksen Terveystyötyökalu-työkalun käytöstä ja kehittämisestä Suomen Kestävän kasvun ohjelman rahoituksella.

Liikuntalähetteen liittyvät sopimustekniset asiat (digiratkaisu ICT- muutoshankkeen kautta) veivät odotettua enemmän aikaa. Myös liikuntalähteen lähettäminen sote-organisaatioista kuntiin vaati rekisterinpitäjyyden ja tietoturvan uudelleen selvitystä. Selvittelytyö vei aikaa, joten liikuntalähetettä ei saatu käyttöön vuoden 2022 loppuun mennessä hankesuunnitelman mukaisesti. Liikuntalähetteen liittyvää kehittämistyötä jatketaan suunnitellusti vuonna 2023.

2.3. Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella

Alueellista HYTE- palvelukonseptin suunnitelmaa on työstetty moniammatillisesti ja tuotos on valmistunut 12/2022. Kliinikon työpöydän käyttöönottoon ja hyödynnettävyyteen liittyvää suunnittelua ja määrittelyä on tehty osana hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyötä. Suunnittelutyötä alueellisen palvelutarjottimen jatkokehittämisestä on tehty. Liikuntalähteen käyttöönoton määrittely- ja toimintamallityötä on edistetty.

Kymenlaakson hyvinvointialueen nimetyt edustajat ovat osallistuneet valtakunnalliseen kehittämistyöhön laadittujen kansallisten aikataulujen mukaisesti. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptin suunnitelman määrittelytyötä on jatkettu kansallisessa ohjauksessa. Alueiden väliset yhteistyötapaamiset ovat toteutuneet yhteisesti sovittujen aikataulujen mukaisesti. Palvelutietovarantoon liittyvää kirjallista Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimaa tehtävää varten on tehty selvitystyötä.

Hankekaudelle 2023–2025 laadittiin hankesuunnitelma yhteistyössä eri verkostojen ja ammattilaisten kanssa.

2.4. Keskeiset tehtävät seuraavalla raportointikaudella

Seuraavalla raportointikaudella käynnistetään Suomen kestävän kasvun ohjelman toinen vaihe laaditun hankesuunnitelman mukaisesti.

2.5. Kuvaukset

2.5.1. Tausta ja yleiskuvaus

Kymenlaaksossa on korkea palvelutarve ja taloudellinen tilanne on haastava. Näin ollen Kymenlaakso on sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen näkökulmasta myös ongelmallinen. Alueella väestön palvelutarve on suuri, syntyvyys vähäistä ja ikääntyneiden osuus väestöstä on maan suurimpia. Väestöstä yli 80 prosenttia asuu Kotkan ja Kouvolan kaupungeissa, joiden väestön väheneminen on ollut ja tulee ennusteen mukaan olemaan merkittävää. Kymenlaakson elinkeinorakenne on muovautunut 2000-luvulla erityisesti metsäteollisuuden rakennemuutoksen myötä. Työttömyys on monimuotoista, ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria aikuisia on suhteellisesti maan eniten. Tämän johdosta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisääminen ja varhainen puuttuminen havaittaviin ongelmiin on strategisena tavoitteena merkittävä.

Investoinnissa 2; Ennaltaehkäisevä monialainen palvelukonsepti ja toimintamalli asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtiin toimia kohden Hyvinvointialueen strategian mukaisesti. Ilman suunnitelmallista ja tavoitteet asettavaa palvelukonseptia tavoitteisiin on haastavaa päästä. Kyseinen kokonaisuus on tärkeä myös sen vuoksi, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhdistää Hyvinvointialueen, Kuntien ja kolmannen sektorin toimijat. Hyvinvointialueen toiminnassa on erityisesti kiinnitettävä huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja ohjaukseen. Lisäksi on huomioitava myös asiakasryhmät, joilla palvelutarvetta jo on, mutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimilla voidaan vaikuttaa toimintakykyä tukevasti ja elämänlaatua parantavasti.

2.5.2. Tavoitteet

Hankesuunnitelmaan oli kirjattu seuraavat tavoitteet. Pitkän aikavälin tavoite vuosille 2023–2025 on koota Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskonsepti. Käyttöön otetaan ennaltaehkäisevä monialainen palvelukonsepti ja toimintamalli hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa. Monialaisella palvelukonseptilla tarkoitetaan konseptia sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ennen sote-palveluita, mutta myös sote-palveluiden asiakkuuden aikana. Riskiryhmät tunnistetaan ja heidät pystytään

ohjaamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden piiriin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, ennaltaehkäisyyn, itsehoidon sekä ohjauksen toimintamallit otetaan käyttöön sote-keskuksissa. Toimintamallin käyttöönoton myötä erilaiset palvelut ja ratkaisut ovat helpommin asukkaiden löydettävissä.

Kokonaiskonseptia tuetaan siihen rakenneuudistushankkeessa käyttöönotetuilla elintapaohjauksen palvelutarjottimella. Ensimmäisen versio, Kymenlaakson Elma, elintapaohjauksen palvelutarjottimesta <https://elma.kymsote.fi> on toteutettu yhteistyössä kuntien ja 3. sektorin toimijoiden kanssa. Tavoitteena oli vuoden 2022 aikana jatkaa alustaan kohdistuvaa yhteiskehittämistyötä ja näin vahvistaa ongelmien varhaista tunnistamista. Samalla palvelutarjottimelle liitettäisiin uusia palvelupolkuja esim. kulttuurihyvinvoinnin, liikunnan sekä luonnon ohjauspolut. Kehitystyön kohteena oli mm. liikuntaläheteratkaisu, joka mahdollistaa jatkossa kuntien liikuntaneuvojien osallistamisen tulevalle asiakaspolulle.

Tämän lisäksi kokonaiskonseptia oli tarkoitus tukea Duodecimin kehittämän terveyshyötyarvion käyttöönoton pilotoinnilla, joka tukee digitaalisen hoitopolun toteutumista erityisesti alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen edellyttämän ennaltaehkäisevän toiminnan palveluohjauksen ja palvelun kohdentamisen välineenä. Tiedolla johtamisen näkökulmasta terveyshyötyarvio olisi tukenut päätöksentekoa väestötasoisessa toimenpiteiden kohdentamisen suunnittelussa. Asiakastyössä sen avulla olisi tunnistettu riskissä olevia asiakkaita, jotka sitten ohjataan heille tarkoituksenmukaisten palvelujen piiriin niin sosiaali- ja terveydenhuoltoon, kuntien palveluihin kuin myös kolmannelle sektorille.

Tavoitteet saavutettiin osittain. Hyte –palvelukonsepti ja palvelutarjottimen jatkosuunnitelmat valmistuivat. Läheteratkaisujen osalta toteutus ei valmistunut. Syynä oli lyhyt hankeaika ja sopimuksien viivästyminen. Sopimustekniset asiat ja tietosuojaan sekä rekisterinpitäjyyteen liittyvät selvitykset kestivät niin pitkään, että läheteiden käyttöönotto siirtyi vuodelle 2023. Käyttöönottoon liittyviä määrittelyitä sekä muita valmisteluja tehtiin kuitenkin niiltä osin mitä vuoden 2022 lopussa ehdittiin.

Terveyshyötyarvion käyttöönottoa ei toteutettu. Määrittelytyötä ja käyttöönoton suunnittelua toteutettiin 6–10/2022. Terveyshyötyarvion käyttöönoton suunnittelua ei jatkettu, koska lokakuussa saimme Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen Terveyshyötyarvio-työkalun käytöstä ja kehittämisestä Suomen Kestävän kasvun ohjelman rahoituksella.

2.5.3. Tuotokset

Kymenlaakson hyvinvointialueen nimetyt edustajat ovat osallistuneet valtakunnalliseen kehittämistyöhön laadittujen kansallisten aikataulujen mukaisesti. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptin suunnitelman määrittelytyötä on jatkettu kansallisessa ohjauksessa. Alueiden väliset yhteistyötapaamiset ovat toteutuneet yhteisesti sovittujen aikataulujen mukaisesti. Palvelutietovarantoon liittyvää kirjallista

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimaa tehtävää varten on tehty selvitystyötä.

Alueellinen Hyte –palvelukonsepti valmistui hankekauden aikana. Alueellisen palvelutarjottimen jatkokehityksestä on tehty suunnitelmat. Tavoitteena on saada palvelutarjotin myös osaksi Hyvinvointialueen verkkosivuja ja näin tuoda ne kuntalaisten helposti saavutettavaksi.

Kliinikon työpöydän käyttöönottoon ja hyödynnettävyyteen liittyvää suunnittelu ja määrittelyä on tehty osana hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyötä. Samoin liikuntälähetteen käyttöönoton valmisteluita ja määrittelyitä saatiin valmiiksi, vaikka käyttöönotto siirtyikin vuodelle 2023.

Toisen vaiheen hankehakemuksen toteuttaminen on myös tuotoksena huomioitava, koska tehtiin tämän hankkeen aikana ja siitä saatujen tulosten pohjalta.

Hankepäätyksessä määritettyihin indikaattoreihin on vastattu edistämällä liikunta- ja hyvinvointilähetteen käyttöönottoa sekä osallistumalla ehtojen mukaisesti kansalliseen kehitystyöhön

2.5.4. Keskeiset hyödyt

Hyte - palvelukonseptin valmistuminen sekä kansalliseen kehittämistyöhön osallistuminen ovat osoittaneet hyödyllisyytensä jo käytännössä.

Konsepti antoi hyvän pohjan aloittaa työ Hyvinvointialueella. Samoin hyvinvointilähetteen käyttöönotto saadaan toteutettua tehdyn pohjatyön avulla helposti. Molempien kokonaisuuksien osalta hyödyt konkretisoituvat niin kuntalaisille kuin ammattilaisillekin.

Palvelutietovarantoon liittyneen selvitystyön tuloksena Hyvinvointialueen palvelutietovarannon tilannekin on tullut näkyväksi. Tämän myötä myös Hyvinvointialueen tietojen päivittämiseen ja hallintamallin luomiseen tullaan tekemään toimia.

Pidemmän aikavälin vaikutukset tulevat konkretisoitumaan Hyte -palvelukonseptin toteuttamisen myötä. Ohjautuminen kevyempiin palveluihin tehostuu ja kuntalaisten tietoisuus yleisesti hyvinvointia edistävästä palveluista laajenee. Lisäksi jo palveluiden piirissä olevat asiakkaat ohjautuvat kevyempiin palveluihin, joka edistää heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiansa ja auttaa pitämään toimintakykyä yllä. Näin ollen tarve raskaammille palveluille vähenee.

2.5.5. Riippuvuudet

Kokonaisuuden toteuttamisella on hanketoiminnan osalta riippuvuuksia Tulevaisuuden Sotakeskus -hankkeeseen sekä ICT- muutosrahoitukseen. Tulevaisuuden sote- keskus - hankkeen aikana on tehty hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen kehittämistä. Osana tätä

kehittämistyötä sekä palvelutuotannon tarpeista on muodostunut käsitys tarvittavasta jatkokehityksestä koko Hyte -kokonaisuuden osalta. ICT- muutusrahoituksen kanssa on yhteistyössä pyritty saamaan hyvinvointilähetteen kokonaisuus toteutetuksi. Tässä on toteutettu yhteistyötä teknisten ratkaisujen osalta ja jaettu resursseja, jotta kokonaisuus saataisiin edistettyä. Saman hankkeen kanssa yhteistyötä tehdään myös Palvelutietovarannon osalta. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen kokonaisuudessa on tehty selvitystä ja samalla on suunniteltu ICT- muutusrahoituksen kanssa yhteistyössä toteutettavan Hyvinvointialueen Palvelutietovarannon tietojen hallintamalli. Tällä hetkellä Hyvinvointialueen palvelutietovarannon tiedot ovat vajavaisia ja vanhentuneita useissa palveluissa. Samoin tässä kokonaisuudessa on jaettu resursseja molempien hankkeiden tarpeisiin.

Palvelutuotannossa tapahtuva kehitystyö on huomioitu kokonaisuudessa. Kaikki kehittäminen ei tapahdu hankkeissa ja esimerkiksi palvelutuotannon toiveista on aloitettu suunnittelemaan ja koostamaan Hyte -tietoa yhteen paikkaan, jotta tämä helpottaisi ammattilaisen työtä hänen ohjatessaan asiakasta.

3. Pilari 4, Investointi 4 - Tilanneraportti

3.1. Yleistilanne suhteessa hanke-/projektisuunnitelmaan

Hanketta on edistetty toimeenpanosuunnitelman mukaisesti

3.2. Poikkeamat, ongelmat tai riskit

Raskas hankintamenettely hidastanut käyttöönottojen etenemistä. Investointiin rekrytoitu projektipäällikkö purki työsuhteen kahden viikon työskentelyn jälkeen, uuden projektipäällikön rekrytointi käynnistettiin. Investointi 1:n projektipäällikkö hoiti tehtävää, kunnes uusi projektipäällikkö pääsi aloittamaan.

Uusi projektipäällikkö pääsi aloittamaan 31.10.22. Joulukuun pyhäpäivät ja hyvinvointialueiden valmistelu ovat hidastaneet toimenpiteiden eteenpäin viemistä toimittajien puolelta.

3.3. Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella

Digitaalisten palveluiden nykytilan kuvaus ja digitaalisten palveluiden kypsyystason arviointi valmistui.

Suomen kestävän kasvun ohjelman 2.vaiheen hakemuksen lähettäminen.

Digital Twin 3D-kuvaukset on suoritettu Ratamokeskuksessa ja Keskussairaalassa yhdessä Sulavan kanssa. 3D-materiaalin tarkastaminen ja työstäminen julkaisu kuntoon asiakkaiden ja ammattilaisten käyttöön hyväksynnän jälkeen.

Diabetespolun digitaalisten osuuksien käyttöönotto.

PEX360 potilaskatselimen määrittely dokumentti valmiina.

Ammattilaisen työpöydän määrittely on valmistunut.

3.4. Keskeiset tehtävät seuraavalla raportointikaudella

RRP toisen vaiheen käynnistäminen.

3.5. Kuvaukset

3.5.1. Tausta ja yleiskuvaus

Tämän investoinnin kohderyhmä olivat Kymenlaakson sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten vetovoimatekijöiden vahvistamisella haetaan mahdollisuutta vastata alueen kroonistuneeseen ammattilaisvajeeseen. Ammattilaisvaje vaikuttaa myös merkittävästi palveluihin pääsyyn sekä palveluiden järjestämisestä syntyvään kustannusten nousuun. Hankkeessa kehitettävistä sote-ammattilaisten ratkaisuista hyötyvät niin hoitohenkilökunta, sosiaalityön ammattilaisten kuin lääkärin, eli ensisijainen kohderyhmä oli yli 5 000 Kymenlaakson sote-työntekijää. Vuonna 2022 määriteltiin tarkemmin, mille ammattiryhmille tai palveluille ratkaisut kohdistetaan ja keitä ammattilaisia tullaan osallistamaan toiminnan suunnitteluun. Tulevina vuosina kartoitetaan mahdollisuuksia myös kehitettävien ratkaisujen skaalaamiseksi muille hyvinvointialueille. Niin vuoden 2022 kuntayhtymän kuin nykyisen Hyvinvointialueen strategiassa on henkilöstön saatavuus, pitovoima sekä hyvinvointi keskiössä. Tällä investoinnilla vastataan kyseiseen tavoitteeseen.

Ammattilaisvajeen ja työn vetovoimaisuuden vuoksi on erittäin tärkeää, että käytössä oleva työvälineet ovat työtä tukevat ja helppokäyttöiset. Myös asiakkaiden näkökulmasta nopea, sujuva palvelu muodostuu osittain ammattilaisten työvälineiden kautta.

3.5.2. Tavoitteet

Ammattilaisten työtä tukevien ratkaisujen osalta vuonna 2022 tavoite oli muodostaa kokonaiskuva kaikista ammattilaisen digitaalisista työkaluista päivittäistä työtä sujuvoittavaksi kokonaisuudeksi. Lisäksi tavoitteena on luoda suunnitelma ja tiekartta ammattilaisen päivittäistä työskentelyä helpottavien digitaalisten ratkaisujen käyttöönoton tueksi. Ratkaisujen käytettävyys ja erityisesti se, että tiedon haku eri kohteista on sujuvaa ja nopeaa, oli suunnitelman tavoitteena. Ylialueellisen palvelutoiminnan, mitä sen toteuttaminen vaatii digitaalisilta ratkaisuilta, haluttiin ymmärtää ja kuvata hankekauden päättyessä.

Tavoitteena siis tuoda yhteen kaikki digitaaliset työkalut, jota ammattilaiset tarvitsevat sujuvaan asiakaspalvelutyöhön.

Vuoden 2022 aikana toteuttavat kokonaisuudet on suunniteltu tukemaan edellä mainittuja tavoitteita.

Tähän Investointiin kohdistui eniten haasteita. Hankesuunnitelmassa kuvatut tavoitteet saavutettiin osittain. Lyhyt hankeaika, Hyvinvointialueen aloituksen muodostama työkuorma ja raskas sopimusprosessi hankinnoissa vaikeutti tavoitteiden saavuttamista. Toteutettua kuitenkin saatiin ammattilaisen työpöydän määrittelyt, jotka hankesuunnitelmassakin kuvattiin. Lisäksi toisen vaiheen hankehakemuksen valmistelu ja toteutus saatiin onnistuneesti toteutettua.

3.5.3. Tuotokset

Tärkeimpiä saavutettuja tuotoksia olivat Digitaalisten palveluiden nykytilan kuvaus ja digitaalisten palveluiden kypsyystason arviointi. Tämän lisäksi Ammattilaisen työpöydän määrittelyt valmistuivat. Nämä olivat tärkeitä kokonaisuuksia toisen vaiheen hankehakemuksen tekemiseen. Toisen vaiheen hakemus toteutui myös suunnitellusti ja sinne saatiin tarvittavat kokonaisuudet.

Tämän lisäksi Digital Twin 3D-kuvaukset on suoritettu Ratamokeskuksessa ja Keskussairaalassa yhdessä palveluntuottajan kanssa. Toteutettiin myös 3D-materiaalin tarkastaminen ja työstäminen julkaisuvalmiiksi asiakkaiden ja ammattilaisten käyttöön. Julkaisu tapahtuu Hyvinvointialueen uusien verkkosivujen julkaisun yhteydessä.

Diabetespolun digitaalisten osuuksien käyttöönotto saatiin myös toteutettua. Näin ollen digitaalisen hoitopolun julkaiseminen mahdollistui. Tällä kokonaisuudella vastattiin indikaattorin ja sen saavuttamiseen.

Ammattilaisen työn tueksi valmistuva PEX360 potilaskatselimen määrittelyt saatiin valmiiksi.

Suunnitelma oli toteuttaa myös ensimmäiset puherobottikokonaisuudet ja digitaalisten palveluiden raportointi Power bi -ympäristöön. Molemmat jäivät toteuttamatta. Hankeaika oli liian lyhyt ja lisähaastetta toi sopimukseen liittyvät haasteet. Sopimuksien saaminen vei niin pitkään, että toteuttamiselle ei jäänyt aikaa.

Päätöksen mukainen indikaattori kuitenkin toteutuu, eli 45% kontakteista hoidetaan etänä (puhelin, chat, etäpalvelut).

Valtakunnalliseen Terveiden -ja hyvinvoinninlaitoksen koordinoimaan kehittämistyöhön on osallistutettu, kuten hankepääätös edellytti. Samoin investointi 4 on tukenut Investointien 1 ja 2 toteuttamista. Kehittäminen on tapahtunut hankepääätöksessä määriteltyjen kokonaisuuksien mukaan.

3.5.4. Keskeiset hyödyt

Investoinnin toteutuksen hyödyt kohdentuvat niin kuntalaisiin kuin ammattilaisiin. On tärkeää, että tulevaisuudessa pystymme tukemaan ammattilaisia työssään hyvillä työvälineillä, tiedonhaku on nykyistä sujuvampaa ja asiakkaiden asioiden hoitaminen nopeaa. Ammattilaisen työpöydän määrittelyt ja jo tehdyt toteutukset tukevat tätä. Samoin PEX360 -kertomuskatselimen edistäminen hyödyttää ensisijaisesti ammattilaisia, mutta tätä kautta myös asiakasta.

Digital Twin -kokonaisuuden osalta toteutuu myös suora hyöty kuntalaisille, kun kyseinen työkalu on myös suoraan heidän käytössään. Digitaalisen hoitopolun kokonaisuus samoin hyödyntää ammattilaisia kuin myös kuntalaisia. Investoinnin kokonaisuuksista kaikki ovat tärkeitä myös pitkällä aikavälillä.

3.5.5. Riippuvuudet

Riippuvuuksia tällä Investoinnilla on Tulevaisuuden sotekeskus hankkeen ja ICT muutosrahoituksen kanssa. Molempien hankkeiden osalta yhteistä tekemistä ja toteutuksia on ollut ja yhteistyötä on tehty tiiviisti. Resurssien jako on välttämätöntä hankkeiden välillä, koska tekijöitä on rajallinen määrä. Toiminnallisesti Tulsote -hanke tarvitsee digitaaliseen kehittämiseen liittyviä asioita mitä tässä investoinnissa on toteutettu. Kaikki investoinnissa toteutetut kokonaisuudet on toteutettu myös osana palvelutuotantoa